

YTTRANDE

Diarienummer MYH2022/1412

Myndigheten för yrkesskolan
Box 145
721 05 Västerås

[Anna-Karin Juhlen <anna-karin.juhlen@myh.se>](mailto:anna-karin.juhlen@myh.se)

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner
Klara Södra Kyrkogata 1
111 52 Stockholm

Remissvar Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter om utbildningar inom yrkeshögskolan med inriktning socialpedagog

Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner är medlemsförening för tio lokala Stadsmissionen i Eskilstuna, Göteborg, Kalmar, Linköping, Skåne, Stockholm, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro och arbetar för människor som lever i utsatthet och utanförskap i Sverige. Tillsammans verkar vi på 30-talet orter och möter runt 8000 deltagare dagligen. Stadsmissionen arbetar lokalt och regionalt med både akuta insatser och stöd till varaktig förändring. Utöver basbehovsstöd som värme, vila, mat, hygien tillhandahålls även ekonomisk, juridisk och social rådgivning, samtalsstöd samt vägledning för att på ett bättre sätt få makten över sitt eget liv och känna delaktighet i samhället.

Stadsmissionens Skolstiftelse har bedrivit Yrkeshögskoleutbildning till Behandlingspedagog/Socialpedagog sedan 2010.

Sammanfattning

Sveriges Stadsmissioner ställer sig positiva till nationella föreskrifter för att tydliggöra socialpedagogutbildningens innehåll. Detta skulle underlätta både vid rekryteringar för att vara säker på kunskaper och kvalifikationer. Det skulle också tydliggöra vid utformandet av utbildningen. Det finns också en trend att yrket är efterfrågat vilket ökar behoven av att kvalitetssäkra utbildningen.

Gällande förslag till föreskrifterna i detalj har Sveriges Stadsmissioner synpunkter särskilt på var tonvikten i utbildningen ligger. Vår erfarenhet är att det krävs en gedigen bas i grundläggande kunskaper kring inte minst psykologi och sociologi samt barn och unga. Det är inte oviktigt att gå in på särskilda problemområden men viktningen bör ligga på grundläggande kunskaper som gör att man kan se och förstå när problem föreligger och bygga vidare på friskhetsfaktorer. Det finns särskilda utbildningar för några av problemområdena såsom missbruk och det skulle också kunna vara påbyggnadskurser för den som redan har en gedigen socialpedagogutbildning med en solid grund.

Många som Stadsmissionens socialpedagoger möter får inte sina rättigheter tillgodosedda. Juridiken är komplicerad och det krävs avsevärda kunskaper kring detta för att kunna hantera dessa frågor.

Gällande migrationsdelen så börjar Stadsmissionen gått ifrån detta begrepp, då det inte längre till största delen handlar om nyanlända på samma sätt som 2015. Istället handlar det om inkludering för människor som har bott i landet länge men ändå inte är etablerade på arbetsmarknaden och socialt exkluderade.

Kunskapsmålen

Det socialpedagogiska arbetsfältet inramas av en rad olika lagstiftningar som är komplexa och som det tar tid att sätta sig in i hur de tillämpas. Därför borde det i utbildningen ingå en kurs om detta. Kunskapsmålet lagar betonas inte specifikt ofta i de följande beskrivna kurserna så hur ska innehållet i utbildningen kunna leda till att kunskaperna utvecklas?

Kurserna

I kunskapsmålen ovan anges lagstiftning som ett viktigt kunskapsmål men det saknas som egen kurs och riskerar att tappas bort om det integreras alltför mycket i viktiga kurser med helt andra fokus. Stadsmissionens yrkeshögskola har en egen kurs på 5 veckor om just juridik. Det är en viktig grund för arbetet och många människor som Stadsmissionens socialpedagoger möter har inte fått sina rättigheter uppfyllda, det är en del av problemet. Det är komplexa frågor och kräver fokus och gedigen kunskap.

Socialt arbete

Förslag att ändra namnet till "Socialpedagogiskt arbete". Socialt arbete är ett bredare begrepp.

Utveckling, socialisation och livsvillkor

Den här kursen innehåller väldigt mycket och risk att tappa fokus på det allra viktigaste: viktig teoretiskt baserad kunskap om människans normala och önskvärda utveckling. Det är för mycket för de studerande att hinna gå igenom allt detta på 8 veckor.

Stadsmissionens yrkeshögskola har flera kurser för allt detta. Risken är att det blir rörigt både för lärare och studerande annars. Stadsmissionens yrkeshögskola lägger 7 veckor på grundläggande psykologi inklusive utvecklingspsykologi och grupp-psykologi; 4 veckor på välfärd och sociologiska teorier.

Det blir fel viktning i utbildningen att i stället för att lägga mycket tid och fokus på grundläggande psykisk och sociologisk teori, utveckling och samspel lägga tiden på specifika problemområden såsom psykisk ohälsa, missbruk, m.m. Socialpedagoger jobbar med friskhetsfaktorer och behöver förstå dessa för att kunna lotsa människor ut ur problemfyllda och utsatta situationer eller diagnoser.

Beroendesyndrom och samsjuklighet

Sveriges Stadsmissioner ser att detta område får väl stor tonvikt i utbildningen. Det finns andra utbildningar för yrkesroller såsom alkohol- och drogbehandlare. Socialpedagog är inte en yrkesroll vars kompetens kännetecknas av att utföra behandlingsmetoder inom beroendevård. Vi föreslår att delar av kursen utgår, till exempel "Att utföra metoder inom beroendevården".

De två kurserna om Psykisk ohälsa och Beroendesyndrom får stort utrymme. Samsjuklighet är en grupp som finns med i bägge. Det finns en del upprepningar i kunskapsmålen. Stadsmissionens erfarenhet med

människor i beroende visar på att det ofta ligger psykisk ohälsa bakom och att självmedicinering är en vanlig orsak till ett långvarigt beroende.

Båda kurserna skulle kunna kortas ner och eventuellt slås samman till en kurs med totalt 40 yhp.

Socialpedagogik och metodiskt arbete

Bra, inga synpunkter.

Integrationspedagogiskt socialt arbete

Stadsmissionens yrkeshögskola har övergett begreppet integration eftersom det lätt kommit att handla om assimilation. I grunden handlar det om etablering, det vill säga hur samhället kan möta upp människor som behöver etablera sig på nytt. Det handlar om inkludering, som vi anser är ett bättre uttryck.

I kunskapsmålen är det stort fokus på att ta emot ensamkommande flyktingbarn och människor i migrationskris. Den här kursen hade behövts 2015-2016 men frågan är om den är relevant i dagens samhälle, då betydligt färre flyktingar kommer till Sverige.

Däremot är en viktig fråga att inkludera människor som levt länge i Sverige men ändå inte är etablerade på arbetsmarknaden och socialt exkluderade. Det är ett arbetsområde med större relevans och mer angeläget.

Socialpedagogiskt arbete barn och unga

I beskrivningen är det litet fokus på yrkesrollen socialpedagog i skola, som i praktiken är en vanlig yrkesroll för blivande socialpedagoger. Fokus på denna yrkesroll borde finnas med i denna kurs och innefatta färdigheter och kompetenser för att arbeta förebyggande och för inkludering av barn och unga.

Kursen riskerar ha för stort fokus på tvångsomhändertagna ungdomar, vilket är en mindre andel av de barn och unga som socialpedagoger möter. Gruppen är inte oviktig men det handlar om viktning av innehållet där mer utrymme behövs för kunskaper om grundläggande psykisk utveckling och gruppdynamik bland barn och unga i olika åldrar och vad som gör dem trygga.

Kunskapsmål 2 och 3 är väldigt lika varandra.

Jonas Wahlstrand, generalsekreterare
Sveriges Stadsmissioner